

אברהם צבי הכהן

רב "קהל חסידים" שיכון ה'
ורומ"צ ור"מ בעיה"ק בני ברק

בס"ד כ"ז אדר ב' תשע"ט

לכבוד ידידי הגאון הנודע, שמו מפארים, שליט"א.....שליט"א
אחדשה"ט.

מכתבו קבלתי, ומפני כבודו הריני נחוץ להשיב, על אף טרדות החג הממשמש ובא.

כבודו עורר על איזהו מקומן במלון מרגוע בערד שתחת השגחתו, שלא קבעו שם מזוזות, או שהמזוזות שם קטנות ביותר, ותמה על ששמע מהרב המשגיח שיחי', שאיני מוצא לנכון להשגיח על זה, כיון שהאורחים אינם שוהים במלון בדרך כלל חודש ימים, ופונדק אינו חייב במזוזה עד ל' יום, אפילו באר"י כמבואר בגמ' מנחות מ"ד ע"א ובשו"ע יו"ד סי' רפ"ו סעי' כ"ב.

ותמיהתו בשתים, אחת מחמת שפשיטא ליה למעכ"ת, שאורחים במלון אינם נחשבים כפונדקאים, אלא כשוכרי בית, והשני דפשיטא ליה למעכ"ת, דאם בעל הפונדק יהודי, הרי הוא חייב במזוזה.

ולא נתקררה דעתו, עד שכתב ללימוד זכות, שמן הסתם המשגיח לא ציטט את דברי כראוי, והוסיף: "ויתכן שמעכתה"ג היה עסוק להעמיד כשרות המטבח וכל המסתעף לחול ולשבת וי"ט, ולא הבין בעיני המזוזה בבנין הגדול הזה".

ראשית דבר אומר למעכ"ת, תנוח דעתו, ב"ה זכיתי, והרב המשגיח שיחי' - שהוא תלמיד חכם ויר"ש מרבים, מבין היטב את דברי, ומינא מסתייעא מילתא, להעמיד כל עניני הדת במלון על תילם, כפי שנוכח מעכ"ת היטב, וציין לשבח במכתבו.

עוד יידע מעכ"ת, שלענ"ד פשוט, שבהשגחה של רב והמשגיח שלוחא ידיה על כשרות מלון, אין די רק בהשגחה על כשרות האוכל בחול ובשבת וביו"ט וכל המסתעף, אלא אחריות הרב גם על כל הענינים האחרים המאפשרים שהיה של ציבור יראי ד' במלון, ובכלל זה הקפדה על העירוב, כשרות ספרי התורה, המקוה, גדרי הצניעות ועוד ועוד, וכן אני נוהג ב"ה מאז ומעולם בכל מקום שתחת השגחתי.

לעצם הענין, במה שסיים מעכ"ת אפתח - חיוב בעל המלון עצמו במזוזה במלון, ובנושא זה אומר ברורות: חיוב זה אינו מוטל על הרב נותן הכשרות, יותר מאשר על שאר אינשי דעלמא ועל אורחי המלון, כפי שלא מוטל עליו לדאוג שבעל המלון ישמור שבת, יניח תפילין וכו'. יש הרבה מצוות נוספות מרמ"ח מ"ע, שראוי לזכות את בעל המלון בהן [שאינו שותו"מ רח"ל], וזה מוטל על כל ישראל הערבים זה בזה, ואני בתוכם - אך לא מעבר לכך.

כל זאת, אף לו היה החיוב על בעל המלון ברור. אבל בנ"ד נעלמו מעיני מעכ"ת דברי שו"ת מנחת יצחק ח"ד סי' פ"ט ס"ק ב' וסי' צ' ס"ק ג' ד', שפוסט אף את בעל הפונדק, כיון שהפונדק נעשה לדירת עראי, עיי"ש, וגריעא טפי מבית האוצר, היפך מה דפשיטא למעכ"ת.

ומה שצייד מעכ"ת, שגדר פונדק היינו כשהפונדקאי אינו יכול לסגור חדרו, ובעה"ב יכול להכנס לשם מתי שירצה, וגם יכול לשנות מקומו מחדר לחדר, משא"כ מלון נחשב לשוכר שחייב מיד, וציין לתשובת מו"ר שו"ת שבט הלוי ח"י סי' ק"פ שציין, יעיין נא שנית ויראה שחילק באופן אחר, ששוכר דירה שוכר את עצם הבית, משא"כ בפונדק משלם עבור זכות לדור בו וללון בו כפי הסכמת בעל הפונדק. ולפ"ז פשיטא לכל מעיין בצדק, שגם מלון בכלל פונדק. ויראה מעכ"ת גם בשו"ת מהרש"ג ח"ב סי' קכ"ב שכתב, שאם אינו מביא כלי תשמישו, אלא שוכר החדר עם המיטות והשלחנות, נחשב פונדק ולא שוכר, וביאר כוונתו, דבזה מוכיח שגדר שכירותו הוא כמו שכתב מו"ר בשו"ת שבה"ל הנ"ל. והוסיף עוד, שכיון שאינו מוטל עליו לכבד את הבית ולהציע המטות ולנקות האבק, כל זה מוכיח כן, עכת"ד. וכן היא המציאות באורח במלון כידוע, ותל"מ.

ונאמנים עלי דברי מו"ר בעל שבט הלוי זצ"ל, שכל הוראה - אף לחומרא, צריך לשקול במאזני צדק, את כל ההיבטים הקשורים בה, אם אין בה חומרא דאתי לידי קולא, או שמחמת ריבוי הדרישות - אף במקום שאין צורך אמיתי, יבאו לזלזל ולהקשות אח"כ במקום שצריכים לעמוד על עיקרי הדת. כל זה מסור לרב נותן הכשרות, היודע את המצב לאשורו, לא כאורח וכפונדקאי בעלמא, וב"ה שזכיתי לשימוש רב ממו"ר זצ"ל בזה.

ואכפול בברכת כהן ובתודה על שימת הלב, ועל פרישת השלום הטובה מהנעשה במלון, יה"ר שלא ייצא מכשול מתחת ידינו מעתה ועד עולם.

כ"ד ידידו המברכו בכל מילי דמיטב